

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CERCETĂRII TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
UMFFE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENI!

NEWSLETTER 9

Prin acest newsletter ne propunem să informăm finanțatorii, partenerii, beneficiarii și publicul larg despre derularea acestui proiect și rezultatele obținute pe parcursul celor 3 ani de implementare.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat

PROIECTUL „DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE PRIN ACTIVITĂȚI DE MENTORAT“

... de la idee la rezultat...

Ideea de proiect

a pornit de la o analiză în detaliu a mediului educațional românesc, cu accent pe gradul de accesibilitate la formare profesională continuă pentru cadrele didactice din zonele economice defavorizate. Observarea atentă a mediului școlar autohton, coroborată cu feedback-ul primit de la profesori cu prilejul discuțiilor prietenoase cu echipa de cercetare a UMPFE a reliefat lipsa majoră, la nivel național, a resurselor materiale necesare asigurării formării profesionale continue a cadrelor didactice, o discrepanță considerabilă la testările naționale și internaționale din ultimii ani între nivelul de achiziții al elevilor din școlile orașelor mari și cel al elevilor din școlile rurale și din orașele mici. Mai mult, s-au putut constata resurse didactice limitate și o colaborare școală - comunitate redusă.

În acest context, motivați de dorința de a îmbunătăți situația surprinsă la nivel național, și urmând sugestiile prezentate în literatura de specialitate cu privire la eficiența dezvoltării și implementării unui program de mentorat în școală, am creionat ideea de proiect. În scurt timp, a apărut pe hârtie motivația, obiectivele, activitățile și resursele necesare pentru atingerea rezultatelor anticipate. Proiectul a fost aprobat, iar derularea lui a început în 2008, fiind implementat în parteneriat cu Educația 2000+ Consulting și Millenium Design Group.

ÎN SCURT TIMP,
A APĂRUT
PE HÂRTIE
MOTIVAȚIA,
OBIECTIVELE,
ACTIVITĂȚILE
ȘI RESURSELE
NECESARE
PENTRU
ATINGEREA R
EZULTATELOR
ANTICIPATE.

Ca particularitate a acestui proiect amintim pe de o parte maniera flexibilă de construire și de livrare a ofertei de formare, iar pe de altă parte, apropierea, deschiderea, prietenia mentorilor față de cadrele didactice participante la program. Cei 50 de mentori care au desfășurat activitatea de mentorat din proiect sunt cadre didactice care beneficiază de experiență atât la catedră, cât și în calitate de mentor și/sau formator, cu reale aptitudini pentru lucrul în echipă, precum și excelente capacități de comunicare, de analiză și inovație.

Aceste caracteristici pe baza cărora mentorii au fost selectați sunt predictorii importanți ai performanței lor în muncă (înțelegă aici, ca rata de transfer a competențelor dobândite de mentorați în timpul programului înapoi la clasă). Cei 50 de mentori pot fi modele pentru beneficiarii proiectului, fiind preocupați la rândul lor de dezvoltarea profesională și personală continuă. Împreună cu acest corp de profesioniști bine ales, am urmărit ca fiecare cadru didactic să fie consiliat și sprijinit pentru a-și identifica un set de ținte de dezvoltare personală și profesională, în funcție de care să selecteze, împreună cu mentorul, acele module de formare care pot

Ce face ca acest proiect să fie special?

contribui cel mai eficient la atingerea obiectivelor stabilite. Profesorul, în funcție de rezultatul analizei discrepantei dintre nivelul actual de competență și cel dorit, a putut opta pentru 4 module din cele 8 dezvoltate, fie acestea generale (*Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev; Evaluarea continuă la clasă; Cunoașterea elevului; Folosirea TIC în procesul de predare-învățare*) și/sau specifice (*Recuperarea rămânerii în urmă la limba română; Recuperarea rămânerii în urmă la matematică; Valori comportamentale și reducerea violenței în școală; Management instituțional/de proiect*).

Mai mult decât atât, fiecare cadru didactic interesat de parcurgerea mai multor module, a avut opțiunea de a parcurge restul materialelor într-un format modern, on-line, utilizând platforma eLearning a proiectului (disponibilă pe portalul proiectului la adresa: <http://mentorat.pmu.ro> și bucurându-se de sprijinul individualizat al mentorului. Însușind aceste caracteristici, programul implementat a dovedit un important grad de flexibilitate și de adaptabilitate la condițiile și nevoile particulare din fiecare școală și ale fiecărui cadru didactic în parte.

GÂNDURI DESPRE MENTORAT - IMPRESII, APLICAȚII ȘI REFLECȚII...DIN MENTORAT

Parcurgerea programului de mentorat mi-a dat posibilitatea de a privi cu alți ochi copilul din fața mea, educatul, care trebuie să fie în centrul procesului de învățare – predare – evaluare, să participe activ la propria formare, să adreseze și să-și adreseze întrebări, să caute soluții pentru rezolvarea de probleme, să colaboreze și să coopereze pentru propria-i formare.

Modul în care Gardner, profesor în științele cogniției și educației și profesor de psihologie la Universitatea Harvard, definește inteligența m-a determinat să-mi privesc în alt mod elevii cu care lucrez; aveam în fața mea personalități care aveau predominanțe diferite tipuri de inteligență, așa că mi-am pus la bătaie creativitatea și inteligența verbal lingvistică (pe care, în timpul programului de mentorat, am descoperit că o am) pentru a crea situații de învățare diferite, pentru ca elevii din fața mea să-și perfecționeze tipul de inteligență pe care-l aveau dominant și să-și dezvolte celelalte tipuri de inteligență. În perioada de aplicație, am utilizat frecvent la clasă Teoria inteligențelor multiple, la toate disciplinele de învățământ (Limba și literatura română, Științe, Educație civică, Geografie, Istorie).

**profesor învățământ primar Georgiana Cojocariu
Școala Gimnazială Nr. 1 Matca, județul Galați**

Proiectul „Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat” a fost derulat și în jud. Caraș-Severin la Grupul Școlar Agricol Oravița în semestrul I al anului școlar 2010-2011.

Orice activitate de formare continuă este o experiență utilă pentru activitatea didactică de zi cu zi, mai ales atunci când maniera de lucru permite colaborarea cu colegii de specialități diferite și din școli diferite.

Mă bucur că am participat la acest curs, un curs de formare al cadrelor didactice gratuit și de calitate. L-aș defini prin adjectivele: util, interesant, incitant. Cu multă abilitate și tact pedagogic mentorul nostru ne-a deschis o poartă spre formarea și utilizarea competențelor TIC, am învățat să instruim prin metode interactive. Cursul mi s-a părut foarte interesant din multe puncte de vedere:

- a fost prezentat într-o variantă interactivă în care nu am avut cum să mă plictisesc;
- am descoperit metode și stiluri noi de predare-învățare-evaluare;
- mi-am clarificat și îmbogățit o serie de cunoștințe legate de utilizarea metodelor activ-participative la clasă,
- cunoașterea elevului, evaluare;
- mi-am dat seama de multe dintre greșelile interacțiunii mele cu elevii;
- am aflat cum pot ajuta elevii descoperindu-le tipurile de inteligență multiplă.

Chiar de la primul modul am fost foarte atras de faptul că am ocazia să introduc tehnologia informației în actul educațional pentru a dezvolta imaginația elevilor și a le ușura procesul învățare-acumulare-autoevaluare precum și de faptul că am ocazia să-mi perfecționez stilul de muncă folosind rezultatele dezvoltării tehnologiei în domeniul informației. La fiecare modul am primit suport de curs foarte bine structurat, am făcut activități practice, am discutat, am aprofundat.

Am acumulat foarte multe informații prin participarea la acest curs, am avut de câștigat foarte mult, dar adevărații beneficiari vor fi elevii.

Am avut ocazia să pot folosi la clasă elemente noi, mai ales din domeniul metodelor interactive de învățare, centrate pe elev. Pregătirea elevilor vizează formarea competențelor specifice fiecărui modul predat. O cale eficientă de atingere a acestui deziderat este folosirea metodelor învățării centrate pe elev. Pentru a sprijini instruirea centrată pe elev și utilizarea metodologiilor moderne de lucru la clasă, am pus accentul pe strategii de predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare.

În cadrul acestor strategii:

- elevii sunt lăsați să aleagă singuri modul în care se informează pe o anumită temă și prezintă rezultatele studiului lor;
- elevii pot beneficia de consultații, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învățare și pot cere îndrumări;
- aptitudinea elevilor de a găsi singuri informațiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informații standardizate;
- pe lângă învățarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă;
- se fac evaluări care le permit elevilor să aplice teoria în anumite situații din viața reală.

Mediul învățării centrate pe elev se concentrează în primul rând asupra nevoilor elevului. Profesorul nu se mai află în centrul procesului, ca persoană care transmite cunoștințe; el devine un îndrumător de pe

marginile, un susținător al efortului elevului de a învăța. Elevul devine persoana care dobândește cunoștințe sau abilități printr-o cercetare activă în procesul de învățare.

Utilizarea acestor metode a dat rezultate încă de la prima implementare, elevii au fost antrenați și mai motivați să participe la propria formare și dezvoltare. Aceste metode permit cunoașterea reală a elevilor, care să ne ghideze spre o instruire diferențiată.

Așadar să pregătim elevii pentru viață și nu pentru școală, să le formăm competențe specifice sec. XXI. „Educația nu înseamnă cât de mult ai reținut, și nici măcar cât de multe cunoști. Este capacitatea de a diferenția între ceea ce știi și ceea ce nu știi.” (Anatole France).

Voi încheia printr-un citat din matematicianul și astronomul francez Pierre – Simon de LAPLACE, care afirma: „Ceea ce cunoaștem este puțin lucru, ceea ce nu cunoaștem e neînchipuit de mult” – valabilă și astăzi.

Prof. Dimitrie BĂRBULESCU,
Grupul Școlar Agricol ORAVIȚA, jud. Caraș-Severin

ACTIVITATEA DE MENTORAT ... O PROVOCARE

...*„teoria ca teoria, dar practica te omoară”...*, o expresie bine cunoscută și, de curând, testată în activitatea profesională. Provocarea a venit din partea mentorului care a derulat în școala unde profesez, cursuri de formare în cadrul proiectului *„Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat”*.

Așa am aflat de *Teoria inteligențelor multiple* avansată de Howard Gardner care susține ideea unui intelect multiplu ce explică diferențele individuale prin profilurile unice de inteligență ale indivizilor. Incluzând în categoria de *„inteligentă”* ceea ce în mod tradițional numim *„talent sau abilitate/capacitate”*, această teorie m-a provocat să gândesc demersurile pedagogice, astfel încât să stimulez la maximum abilitățile elevilor pentru a pune cu adevărat în valoare potențialul diferit al fiecăruia dintre ei.

Problema care se contura pentru mine ca dascăl era următoarea: cunoscând profilul de inteligență al elevilor mei, cum aș fi putut să aplic în lecții teoria inteligențelor multiple?

Provocarea era deci, desfășurarea unor lecții/activități cu sarcini centrate pe diferitele tipuri de inteligență ale elevilor, asigurând o diferențiere reală a instruirii pentru fiecare elev.

Am încercat să proiectez lecții bazate pe teoria inteligențelor multiple, pornind de la o serie de întrebări: cum pot să introduc în oră numere, calcule, clasificări, raționamente? cum pot să valorific cuvântul scris sau vorbit? cum pot să folosesc materiale vizuale, culoarea sau distanța? cum pot evoca sentimente și amintiri personale? cum pot aduce sunetul, muzica și ritmul în lecție? cum pot aduce natura în oră? cum pot dezvolta relații între elevi?

Am reușit astfel să desfășor lecții interesante, cu multe jocuri și sarcini atractive pentru toți elevii, lecții active, centrate pe activitatea elevilor, și nu pe activitatea cadrului didactic. Feedback-ul primit de la elevii mei, de la mentor, colegi sau de la părinții copiilor mă îndreptățesc să continui și să dezvolt această abordare a învățării.

Cursurile de mentorat au însemnat astfel pentru mine o provocare, o *școală adevărată* în care a contat cooperarea cu ceilalți colegi, susținerea și încurajarea din partea mentorului, inițiativa personală și de grup, comunicarea directă și indirectă (on-line cu mentorul), îndrăzneala de a încerca și lucruri noi.

Angelica Olaru învățător,
Școala Vulcană Pandlele, județul Dâmbovița

MENTORATUL ÎN IMAGINI

Pregătirea mentoratului

Activități cu părinții

Activități la clasă

Evenimente

Titlul proiectului:

"Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat"

Editor: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă

Data publicării: 30.09.2011